Pune People's Co-op Bank Ltd., Pune

(Multi-State bank)

Plot No. 477/478, Gate No.4, Market Yard, Gultekdi, Pune - 411037

Bank's Members Awareness Booklet

(For Members / Shareholders)

Bank’s Members Awareness Booklet

(For Members / Shareholders)

1. Introduction

Urban Co-operative Banks (UCBs) are member-owned financial institutions based on cooperative principles. Every member is both a customer and an owner of the bank.

Therefore, it is important that members are well-informed about the bank’s functioning, services, and governance system. Member awareness ensures transparency, participation, and smooth functioning of the bank.

These awareness initiatives are conducted in line with cooperative principles and regulatory guidelines of the Reserve Bank of India.

2. Purpose of This Booklet

This booklet is designed to:

- Educate members about their rights and duties
- Increase awareness of bank services
- Promote financial literacy
- Encourage active participation in governance
- Strengthen trust between members and the bank

3. About Your Role as a Member

As a member of the bank, you are:

- A co-owner of the bank
- A participant in decision-making
- A beneficiary of banking services
- A responsible contributor to the bank’s growth

4. Your Rights as a Member

You are entitled to:

- Vote in elections of the Board of Directors
- Attend General Body Meetings (GBM)
- Receive annual reports and financial statements
- Raise suggestions and concerns
- Receive declared dividends (if applicable)

5. Your Responsibilities as a Member

You are expected to:

- Repay loans on time
- Follow bank rules and procedures
- Actively participate in meetings
- Support cooperative values
- Maintain financial discipline

6. Financial Awareness

What you should know:

- Types of accounts (Savings, Current, Fixed Deposit)
- Loan schemes and repayment terms
- Interest rates and charges
- Safe saving and borrowing practices
- Current Financials of the bank

Why it is important:

Helps you make better financial decisions and avoid debt stress.

7. Digital Banking Awareness

You are encouraged to use:

- Mobile banking apps
- Internet banking
- UPI and QR payments
- ATM / Debit Card services
- General Banking & Various Services

 # If this service(s) is/are available with the bank

Safety Tips:

- Never share OTP or PIN
- Avoid suspicious links/messages
- Use secure devices only

8. General Body Meeting (GBM)

The GBM is the highest decision-making platform of the bank.

Importance:

- Discuss bank performance
- Approve financial statements
- Participate in policy decisions

Your participation is important for democratic functioning.

9. Fraud Prevention & Cyber Safety

To protect yourself:

- Do not share personal banking details
- Ignore fake calls or messages asking for money
- Report suspicious activity immediately
- Follow bank safety guidelines
- In case of Cyber Fraud inform / report immediately to 1930 & to the bank

10. Customer Support & Grievance Redressal

If you face any issue:

1. Contact your branch
2. Speak to grievance officer
3. Escalate if not resolved
4. Visit bank's official website www.punepeoples.bank.in

Your concerns are important and will be addressed promptly.

11. Bank Communication Channels

You will receive updates through:

- SMS alerts
- Email notifications
- Notice boards
- Annual reports
- Bank website
- Call(s) from bank

12. Conclusion

Your active participation is essential for the success of the Urban Co-operative Bank. An informed member strengthens the cooperative system and helps build a transparent, stable, and trusted banking institution.

---------- XXXXXX ----------

बँक सभासद जनजागृती पुस्तिका
(सभासद / भागधारकांसाठी)

१. प्रस्तावना (Introduction)

नागरी सहकारी बँका (Urban Co-operative Banks - UCBs) या सहकारी तत्त्वांवर आधारित आणि सदस्यांच्या मालकीच्या वित्तीय संस्था आहेत. या बँकांचा प्रत्येक सदस्य हा बँकेचा ग्राहक असण्यासोबतच तिचा मालकही असतो.

त्यामुळे, सदस्यांना बँकेचे कामकाज, सेवा आणि प्रशासकीय व्यवस्था (Governance System) याबद्दल संपूर्ण माहिती असणे अत्यंत महत्त्वाचे आहे. सदस्य जनजागृतीमुळे बँकेच्या कामकाजात पारदर्शकता, सदस्यांचा सहभाग आणि सुलभता सुनिश्चित होते.

हे जनजागृती उपक्रम सहकारी तत्त्वे आणि भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या (RBI) नियामक मार्गदर्शक तत्त्वांना अनुसरून राबवले जातात.

२. पुस्तिकेचा उद्देश (Purpose of This Booklet)

या पुस्तिकेची रचना खालील उद्दिष्टांसाठी करण्यात आली आहे:

- सदस्यांना त्यांच्या हक्क (अधिकार) आणि कर्तव्यांविषयी शिक्षित करणे.
- बँकेच्या सेवांबद्दल जनजागृती वाढवणे.
- आर्थिक साक्षरतेला (Financial Literacy) चालना देणे.
- बँकेच्या प्रशासकीय कामकाजात (Governance) सक्रिय सहभागास प्रोत्साहन देणे.
- सदस्य आणि बँक यांच्यातील विश्वास अधिक दृढ करणे.

३. सदस्य म्हणून तुमच्या भूमिकेबद्दल (About Your Role as a Member)

बँकेचे सदस्य म्हणून तुम्ही:

- बँकेचे सह-मालक (Co-owner) आहात.
- निर्णय प्रक्रियेतील (Decision-making) एक भागीदार आहात.
- बँकिंग सेवांचे लाभार्थी (Beneficiary) आहात.
- बँकेच्या वाढीमध्ये आणि प्रगतीमध्ये जबाबदार योगदान देणारे घटक आहात.

४. सदस्य म्हणून तुमचे अधिकार (Your Rights as a Member)

तुम्हाला खालील गोष्टींचे अधिकार आहेत:

- संचालक मंडळाच्या (Board of Directors) निवडणुकीत मतदान करणे.
- सर्वसाधारण सभेला (General Body Meeting - GBM) उपस्थित राहणे.
- वार्षिक अहवाल (Annual Reports) आणि वित्तीय पत्रके (Financial Statements) मिळवणे.
- आपल्या सूचना आणि समस्या मांडणे.
- जाहीर झालेला लाभांश (Dividend) मिळवणे (लागू असल्यास).

५. सदस्य म्हणून तुमच्या जबाबदाऱ्या (Your Responsibilities as a Member)

एक सदस्य म्हणून तुमच्याकडून खालील गोष्टींची अपेक्षा असते:

- कर्जाची (Loans) वेळेवर परतफेड करणे.
- बँकेचे नियम आणि कार्यपद्धतींचे पालन करणे.
- बँकेच्या सभांमध्ये / बैठकांमध्ये (लागू असलेल्या) सक्रिय सहभाग घेणे.
- सहकारी मूल्यांचे (Cooperative Values) समर्थन व जतन करणे.
- आर्थिक शिस्त (Financial Discipline) राखणे.

६. आर्थिक जागरूकता (Financial Awareness)

तुम्हाला काय माहिती असावे:

- खात्यांचे प्रकार (बचत खाते - Savings, चालू खाते - Current, मुदत ठेव - Fixed Deposit)
- कर्ज योजना आणि परतफेडीच्या अटी (Loan schemes and repayment terms)
- व्याजदर आणि सेवा शुल्क (Interest rates and charges)
- सुरक्षित बचत आणि कर्ज घेण्याच्या योग्य पद्धती
- बँकेची सध्याची आर्थिक स्थिती

हे का महत्त्वाचे आहे:

यामुळे तुम्हाला उत्तम आर्थिक निर्णय घेण्यास मदत होते आणि कर्जाच्या मानसिक तणावापासून तुमचा बचाव होतो.

७. डिजिटल बँकिंग जागरूकता (Digital Banking Awareness)

तुम्हाला खालील सेवा वापरण्यासाठी प्रोत्साहित केले जाते:

- मोबाईल बँकिंग ॲप्स (Mobile banking apps)
- इंटरनेट बँकिंग (Internet banking)
- UPI आणि QR कोडद्वारे पैसे भरणे
- एटीएम (ATM) आणि डेबिट कार्ड सेवा
- सर्वसाधारण बँकिंग आणि विविध सेवा

 # सदर सेवा बँकेकडे उपलब्ध असल्यास

सुरक्षा टिप्स (Safety Tips):

- तुमचा OTP किंवा PIN कधीही कोणासोबतही शेअर करू नका.
- संशयास्पद लिंक्स किंवा मेसेजवर क्लिक करणे टाळा.
- बँकिंगसाठी केवळ सुरक्षित उपकरणांचाच (Devices) वापर करा.

८. सर्वसाधारण सभा - जीबीएम (General Body Meeting - GBM)

सर्वसाधारण सभा (GBM) हे बँकेचे सर्वोच्च निर्णय घेणारे व्यासपीठ आहे.

महत्त्व:

- बँकेच्या कामगिरीवर चर्चा करणे.
- वित्तीय पत्रकांना (Financial Statements) मंजुरी देणे.
- धोरणात्मक निर्णयांमध्ये सहभाग घेणे.

बँकेच्या लोकशाही कामकाजासाठी तुमचा सहभाग अत्यंत महत्त्वाचा आहे.

९. फसवणूक प्रतिबंध आणि सायबर सुरक्षा (Fraud Prevention & Cyber Safety)

स्वतःच्या संरक्षणासाठी:

- तुमची वैयक्तिक बँकिंग माहिती कधीही शेअर करू नका.
- पैशांची मागणी करणाऱ्या खोट्या कॉल्स किंवा मेसेजकडे दुर्लक्ष करा.
- कोणतीही संशयास्पद हालचाल आढळल्यास त्वरित बँकेला कळवा.
- बँकेच्या सुरक्षा मार्गदर्शक तत्त्वांचे नेहमी पालन करा.
- सायबर फसवणूक झाल्यास, तात्काळ १९३० वर आणि बँकेला कळवा / तक्रार करा.

१०. ग्राहक सेवा आणि तक्रार निवारण (Customer Support & Grievance Redressal)

तुम्हाला काही अडचण असल्यास:

१. तुमच्या संबंधित बँकेच्या शाखेशी संपर्क साधा.
२. तक्रार निवारण अधिकाऱ्याशी (Grievance Officer) चर्चा करा.
३. समस्या सुटली नाही तर वरिष्ठ पातळीवर दाद मागा.
४. बँकेच्या अधिकृत संकेतस्थळाला (www.punepeoples.bank.in) भेट द्या.

तुमच्या समस्या आमच्यासाठी महत्त्वाच्या आहेत आणि त्यांचे त्वरित निवारण केले जाईल.

११. बँकेचे संपर्क माध्यम (Bank Communication Channels)

तुम्हाला खालील माध्यमांद्वारे माहिती आणि अपडेट्स मिळतील:

- एसएमएस (SMS) अलर्ट्स
- ईमेल (Email) नोटिफिकेशन्स
- शाखेतील सूचना फलक (Notice boards)
- वार्षिक अहवाल (Annual reports)
- बँकेचे अधिकृत संकेतस्थळ (Website)
- बँकेकडून आलेले कॉल (Call(s) from bank)

१२. निष्कर्ष (Conclusion)

नागरी सहकारी बँकेच्या (Urban Co-operative Bank) यशासाठी तुमचा सक्रिय सहभाग अत्यंत आवश्यक आहे. एक जागरूक सदस्य सहकारी व्यवस्थेला अधिक बळकट करतो आणि पारदर्शक, स्थिर व विश्वसनीय बँकिंग संस्था उभारण्यास मदत करतो.